

นโยบายเกี่ยวกับ ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และการเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์
หน่วยตรวจสอบภายใน สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) หรือ บจธ.
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักการกระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๗ (๓) กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ของหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่และความรับผิดชอบจัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบ ภายในทั้งภายในและภายนอกตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อส่งเสริมคุณภาพงาน ตรวจสอบภายใน และสนับสนุนให้งานตรวจสอบภายในได้รับการปรับปรุงและรักษาคุณภาพให้เป็นไปตาม มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญของการเสริมสร้างระบบ ธรรมาภิบาลในหน่วยงานของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินการประกัน คุณภาพและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน เป็นเครื่องมือสร้างความเชื่อมั่นแก่บจธ. และผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม การกำกับดูแล รวมถึงเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้เกิด ความโปร่งใสและธรรมาภิบาล หน่วยตรวจสอบภายในจึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ ความเป็นอิสระ ความเที่ยง ธรรม และการเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ภายใต้กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ของหน่วยตรวจสอบ ภายใน บจธ. พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ บจธ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และคู่มือปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หน่วยตรวจสอบภายใน บจธ. พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยคณะกรรมการตรวจสอบ บจธ. รับทราบในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ดังต่อไปนี้

ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายใน มีดังนี้

“ความเป็นอิสระ” หมายความว่า การเป็นอิสระจากเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผลโดยปราศจากอคติ หน่วยตรวจสอบ ภายในต้องขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการและคณะกรรมการตรวจสอบ และไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าถึงตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ ซึ่งความเป็นอิสระเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สิ่งที่เป็น อุปสรรคต่อความเป็นอิสระไม่ว่าจะเป็นในส่วนของบุคคล การปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ และหน่วยงาน ต้องได้รับการจัดการ

ความเป็นอิสระ

๑. ผู้อำนวยการจะแต่งตั้งให้ผู้ตรวจสอบภายในรักษาการในตำแหน่งอื่นหรือแต่งตั้งให้ผู้ดำรง ตำแหน่งอื่นมารักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในได้เฉพาะกรณีที่มีการปฏิบัติงานของบุคลากรดังกล่าว ได้ขาดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่เดิม

ในกรณีที่บจธ.อยู่ระหว่างการสรรหาบุคลากรมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจสอบภายใน บจธ.อาจพิจารณามอบหมายให้บุคลากรภายในสถาบันมาปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในเป็นการชั่วคราว และยังคงปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ ทั้งนี้ บุคลากรดังกล่าวควรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน และต้องไม่เป็นผู้ที่รับผิดชอบด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ หรือปฏิบัติงานในภารกิจหลักของบจธ.

ผู้อำนวยการและหรือคณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาสั่งการให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอื่นได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงประโยชน์ที่สถาบันจะได้รับ และผลกระทบต่อความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๒. ให้ผู้ตรวจสอบภายในดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระและไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในกิจกรรมที่ตรวจสอบ และปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด

๓. การปฏิบัติงานและแสดงความคิดเห็นหรือรายงานได้อย่างเสรีตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งทางตรงและทางอ้อมในเรื่องนั้น และไม่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือตำแหน่งหน้าที่ รวมทั้งไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ตลอดจนไม่มีสถานการณ์ใด ๆ ที่จะมาบังคับให้ไม่สามารถปฏิบัติงานและแสดงความคิดเห็นหรือรายงานได้ตามที่พึงจะเป็น มีความอิสระในการปฏิบัติงาน การรายงาน การเสนอความเห็นในการตรวจสอบโดยปราศจากการแทรกแซง

๔. สภาพที่ปราศจากเงื่อนไขที่ทำให้หรือน่าจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถรักษาความเที่ยงธรรมไว้ได้ ทั้งนี้จะต้องมีการดูแลให้มีความอิสระในทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นในระดับตัวผู้ตรวจสอบภายใน ภารกิจการตรวจสอบ หน่วยตรวจสอบภายใน และในระดับขององค์กร

“ความเที่ยงธรรม” หมายความว่า ทศนคติที่ปราศจากความลำเอียง เพื่อเป็นการเอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายใน ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้วยความเชื่อมั่นในผลงาน และไม่มีการลดหย่อนคุณภาพของงาน ซึ่งดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในจะไม่อยู่ภายใต้การชักจูง หรือชักนำจากผู้อื่น ทั้งนี้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความเที่ยงธรรมไม่ว่าจะเป็นในส่วนของบุคคล การปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ และหน่วยงานต้องได้รับการจัดการ

ความเที่ยงธรรม

๑. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้วยความเที่ยงธรรม ในอันที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีส่วนทำให้องค์กรสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในรูปแบบของการให้คำปรึกษาแนะนำ หรือการรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรตามผลจากการตรวจสอบหรืออื่น ๆ ที่เห็นสมควร เพื่อให้การดำเนินงานของบจธ.สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

๒. ทศนคติที่ปราศจากความลำเอียง และไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลอื่น หรือกิจกรรมอื่น เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในสามารถดำเนินการได้ตามภารกิจด้วยความเชื่อมั่นในผลงานและคุณภาพของงาน วิจารณ์ญาณของผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากผู้อื่น หรือกิจกรรมอื่น

การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ “Conflict of Interest” หมายถึง ความสัมพันธ์ใด เช่น ความสัมพันธ์ทางครอบครัว การใช้ข้อมูลภายในต่อบุคคลอื่น ทำให้เกิดความไม่โปร่งใสไม่เป็นธรรม รวมถึงการรับของขวัญของกำนัล เป็นต้น ที่ทำให้องค์กรไม่ได้ประโยชน์สูงสุดที่พึงได้รับ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์นี้อาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความลำเอียง และไม่สามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ได้อย่างเที่ยงธรรม

หากผู้ตรวจสอบภายในมีบุคคลในครอบครัว เช่น สามี ภรรยา บุตร พี่ น้อง และญาติที่เป็นเจ้าหน้าที่ของบจธ. ให้จัดทำรายงานเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์เป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้งก่อนการเข้าตรวจสอบต่อหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม รวมทั้งผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารหรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลา ๑ ปี ก่อนการตรวจสอบ

กรณีเป็นผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยรายละเอียดและผลกระทบของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจมีขึ้นจากการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรต่อหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเมื่อเริ่มปีงบประมาณและทุกโครงการที่ตรวจสอบ ตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ขัดกันหรือคำสั่งของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน

กรณีเป็นบุคคลภายนอก เข้ามาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หรือสอบทานงานตรวจสอบภายใน ต้องเปิดเผยรายละเอียดและผลกระทบของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจมีขึ้นจากการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการตรวจสอบ

การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์มีรายละเอียด ประกอบด้วย

๑. หากความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมอาจถูกกระทบทั้งโดยข้อเท็จจริงหรือโดยพฤติกรรมที่ปรากฏ ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยรายละเอียดของผลกระทบต่อ หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน และรายงานต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ ผอ.บจธ. ผู้บริหารหน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้รับรายงาน เป็นต้น ลักษณะของการเปิดเผยนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผลกระทบ หากผู้ตรวจสอบภายในคิดว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมในการนำเสนอคำแนะนำ จะต้องเปิดเผยรายละเอียดต่อผู้ที่ได้รับคำแนะนำก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำหรือก่อนเริ่มโครงการหรือการสอบทาน

๒. ผู้ตรวจสอบภายในแต่ละคน จะต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจมีขึ้นจากการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อ หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากการเคยเป็นผู้บริหารในกิจกรรมที่ตนได้รับมอบหมายให้ไปทำการตรวจสอบและความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้บริหารกิจกรรมนั้น

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

สุพรรณ อ่วมจำ

(นางสาวสุพรรณ อ่วมจำ)
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน (ชำนาญการ)
สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน